

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода, доктори илмҳои филологӣ, профессор Гулназарзода Ж. Б.
« 29 » май соли 2023

ХУЛОСАИ

Шурои олимони факултети забони англиси Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ба диссертатсияи Иматова Манижа Қудратовна дар мавзӯи «Таҳлили хусусиятҳои луғавӣ ва дастурии дискурси сиёсӣ аз нигоҳи тарҷума (дар мисоли забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)- доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ)

Диссертатсияи Иматова Манижа Қудратовна дар мавзӯи «Таҳлили хусусиятҳои луғавӣ ва дастурии дискурси сиёсӣ аз нигоҳи тарҷума (дар мисоли забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ) барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)- доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) дар кафедраи филологияи англиси Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода анҷом дода шудааст.

Роҳбари илмӣ: Турсунов Ф.М., доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷумаи Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода.

Мавзӯи диссертатсия дар ҷаласаи Шурои олимони Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода аз 7-уми феввали соли 2014, таҳти № 7 тасдиқ гардидааст.

Диссертатсияи мавриди назар бори аввал дар ҷаласаи кафедраи филологияи англис Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода аз 24.02.2023, № 7/1 мавриди баррасӣ ва муҳокима қарор дода шуда, ба ҳимоя пешниҳод шудааст.

Шурои олимони факултети забони англисии Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода диссертатсияи мазкурро бо ширкати муқарриси холис – доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи умумидонишгоҳии забони англисии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Саидзода Ҳ.А. ва номзади илмҳои филологӣ, декани факултети забонҳои аврупои Донишгоҳи байналмилалии забонҳои

хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода Ҳалимова М.С. баррасӣ ва муҳокима намуд.

Аз рӯйи натиҷаҳои муҳокима чунин хулоса карда шуд:

Таҳқиқоти диссертатсионии Иматова Манижа Қудратовна ба омӯзиши яке аз масъалаҳои муҳимми забоншиносии муосир – хусусиятҳои луғавӣ ва дастурии дискурси сиёсӣ аз нигоҳи тарҷума бахшида шудааст.

Мубрамии мавзӯи таҳқиқ аз он иборат аст, ки хусусиятҳои забонии дискурси сиёсӣ дар забони тоҷикӣ ва роҳҳои тарҷумаи онҳо ба забони англисӣ ҳанӯз мавриди таҳқиқи махсус қарор нагирифтаанд. Дар ҳоли ҳозир дараҷаи фаъолнокии тамосҳои забонии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ собит гаштааст ва дар ин ҷода шубҳае нест, вале сифати тарҷумаи унсурҳои забонии дискурси сиёсӣ то ба ҳол аз мадди назари касбии мутахассисони соҳа дур мондааст.

Ҳамчунин бояд таъakkур дод, ки аксарияти корҳои таҳқиқоти анҷомшуда дар самти муқоиса ва тарҷумаи англисӣ-тоҷикӣ анҷом дода шудаанд, дар ҳоле ки роҳу воситаҳои оммавӣ гардонидан ва ба самъи муҳотабҳои хориҷӣ расонидани кӯшишҳо ва ташаббусҳои сиёсии роҳбарияти олии кишвар, ки дар дискурси сиёсӣ бо истифода аз воҳидҳои луғавию дастурии махсус сурат мегирад, муҳимтар арзёбӣ мегардад.

Мақсад ва вазифаҳои таҳқиқи диссертатсия. диссертатсия таҳлили муқоисавии хусусиятҳои луғавӣ ва дастурии дискурси сиёсӣ ва таҳқиқи натиҷамандии усулҳои тарҷумаи онҳо ба забони англисӣ мебошад.

Вазифаҳои таҳқиқ. Барои ноил шудан ба ин мақсад иҷрои вазифаҳои зерин ба мақсад мувофиқ аст:

- бознигарӣ ва ҷамъоварии маводи назариявӣ оид ба мавзӯ;
- ҷамъоварӣ ва таснифу таҳлили маводи амалӣ – мисолҳо;
- муайян намудани вижагиҳои луғавии ҳоси дискурси сиёсӣ бар мабнои сарчашмаи мисолҳо;
- муайян намудани вижагиҳои дастурии ҳоси дискурси сиёсӣ бар мабнои сарчашмаи мисолҳо;
- таҳлили татбиқи усулҳои тарҷумаи воҳидҳои луғавӣ ва дастурии ҳоси дискурси сиёсӣ ва арзёбии ҳусни тарҷумаи онҳо аз забони тоҷикӣ ба забони англисӣ;
- таҳия ва ҷопи мақолаҳо ва ироаи маърузаҳо дар конференсияҳои илмӣ-амалии сатҳҳои гуногун;
- танзими натиҷаҳои таҳқиқ ва пешниҳоди тавсияҳо оид ба истифодаи мавод ва натиҷаҳои диссертатсия дар илми забоншиносӣ ва тадриси забонҳо ва ҳамчунин таҳқиқоти минбаъда.

Навгонии илмий таҳқиқ . Навгонии илмий таҳқиқ, дар диссертатсияи мазкур маротибаи аввал масъалаҳои назариявӣ ва амалии марбут ба хусусияти забонии дискурси сиёсӣ дар забони тоҷикӣ мавриди таҳлилу баррасӣ қарор мегирад. Ба мабноси таҳлилу таҳқиқи муқоисавӣ дар ин қори паҷуҳишӣ роҳу воситаҳои муносиби тарҷумаи ҷумлаҳои дискурси сиёсӣ ба забони англисӣ бо таваҷҷуҳ ба воҳидҳои луғавӣ ва дастурии он ва бо таъба мисолҳои мушаххас нишон дода шудаанд.

Хусусияти забонии дискурси сиёсӣ бо рангорангӣ ва обуранги пурғановати миллии худ дар забоншиносии тоҷик бори нахуст объекти таҳқиқ қарор мегирад ва бинобар ин дар рафти таҳқиқ ба ҷанбаҳои забоншиносии фарҳангӣ ва хусусияти миллии муносиби сиёсӣ аз нигоҳи қорбурди воҳидҳои забон таваҷҷуҳи хоса зоҳир қарда шудааст, ки имқони ошқор намудани умумият ва хусусияти забонҳои мавриди назарро фароҳам меорад.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дарачаи илмӣ дар он аст, ки диссертант дар заминаи омӯзиш ва таҳлили хусусиятҳои луғавӣ ва дастурии дискурси сиёсӣ аз нигоҳи тарҷума дар забоншиносии муқоисавӣ бори нахуст дар шакли диссертатсия таҳқиқ шуд. Ҳамзамон, бо саъю қушиши докторант имқон фароҳам омадааст, ки маводи мазкур барои таҳқиқоти минбаъдаи гуногуни соҳаи забоншиносӣ, аз ҷумла забоншиносии муқоисавӣ ва тарҷумашиносӣ муосидат намояд.

Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Муҳтавои диссертатсия дар шакли маърузаҳо дар конференсияи илмӣ-назариявии ҳайати профессорону омӯзгорони Донишгоҳи байналмилалӣи забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода мавриди таҳлилу баррасӣ қарор гирифта, ба ҷоп расидаанд.

Мазмуни асосии диссертатсия дар 9 мақолаи муаллиф, аз ҷумла, 4 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

а) мақолаҳои, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

[1-М]. Иматова М.Қ. Ташаккули дискурс дар ғарб\ М.Қ.Иматова // Паёми Донишқадаи Забонҳо.- Душанбе,2020.-№4(40).- С.60-64.ISSN 2226-9355.

[2-М]. Иматова М.Қ. Роҷеъ ба баъзе хусусиятҳои ҷумлаи содаи дутаркибаи тоҷикӣ ва англисӣ дар дискурси сиёсӣ /М.Қ. Иматова // Паёми Донишгоҳи Омӯзгорӣ.- Душанбе, 2022.-№4(99).-С.108-112.ISSN 2219-5408.

[3-М]. Иматова М.Қ. Корбурди мухотаб дар дискурси сиёсӣ ва хусусияти тарҷумаи он аз забони тоҷикӣ ба забони англисӣ /М.Қ. Иматова // Паёми Пажухишгоҳ.- Душанбе, 2023.- №1(41).- С.90-95.ISSN 2617-5320.

[4-М]. Иматова М.Қ. Турсунов Ф.М. Роҷеъ ба баъзе хусусиятҳои фразеологӣи дискурси сиёсӣ ва роҳҳои тарҷумаи онҳо аз забони тоҷикӣ ба забони англисӣ. \ М.Қ. Иматова. Ф.М. Турсунов// Паёми Донишгоҳи Забонҳо.- Душанбе,2023.-№1(49).- С.13-20.ISSN 2226-9355.

б) Мақолаҳои дар дигар нашрҳои илмӣ ба таърифи:

[5-М] Иматова М.Қ. Оид ба тарҷумаи тоҷик \М.Қ.Иматова// масъалаҳои мубрами омӯзиши забони тоҷикӣ ва забонҳои хориҷӣ (маҷмуаи мақолаҳои устодон, докторантон ва магистрантон).-Душанбе, 2019.-С.110-116.

[6-М] Иматова М.Қ. Шиноҳти дискурс дар илми забоншиносӣ/ Масъалаҳои муҳими омӯзишу тадриси забонҳои хориҷӣ (Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ амалӣ).- Душанбе, 2021.-С.246-250.

[7-М] Иматова М.Қ. Таърих ва пайдоиши мафҳуми дискурс/ М.Қ.Иматова// Ҷанбаҳои лингвистию муқоисавӣи омӯзиш ва тадриси забонҳои хориҷӣ дар шароити бисёрфарҳангии таҳсилот (Маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ).-Душанбе, 2021.-С.165-168.

[8-М] Imatova M.K. The concept of discourse in modern linguistics\ Current issues and prospects for the development of scientific research. - France, 2022.- p200-206.

[9-М]. Иматова М.Қ.- Роҷеъ ба роҳҳои ифодаи мухотаб дар дискурси сиёсӣ ва хусусияти тарҷумаи он аз забони тоҷикӣ ба забони англисӣ /М.Қ. Иматова // Таҳқиқи масъалаҳои забоншиносӣ дар замони муосир (маҷмуаи мақолаҳои устодон, докторантон ва магистрон).-Душанбе, 2023.-С.68-74.

Қ А Р О Р Қ А Б У Л Қ А Р Д:

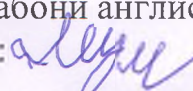
1. Диссертатсияи Иматова Манижа Қудратовна дар мавзӯи «Таҳлили хусусиятҳои луғавӣ ва дастурии дискурси сиёсӣ аз нигоҳи тарҷума (дар мисоли забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ) барои дарёфти дараҷаи номзади илм аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, киёсӣ ва муқоисавӣ) таҳқиқоти илмӣ ба анҷомрасида ва ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

2. Таҳқиқоти диссертационии Иматова Манижа Қудратовна дар мавзӯи «Таҳлили хусусиятҳои луғавӣ ва дастурии дискурси сиёсӣ аз нигоҳи тарҷума (дар мисоли забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ) барои дарёфти дараҷаи номзади илм аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) барои дифоъ ба шурои диссертационии 6D.KOA-036 назди Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода пешниҳод карда шавад.

Хулосаи мазкур дар маҷлиси Шурои олимони факултети забони англисии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода аз 24-уми майи соли 2023 суратчаласаи № 7 қабул гардидааст.

Дар маҷлис 19 нафар иштирок намуданд.

Натиҷаи овоздиҳӣ: тарафдор - 19 нафар, муқобил - нест, бетараф - нест.

Раиси Шурои олимони факултети забони англисӣ, Мусоямов
номзади илмҳои филологӣ, дотсент: Зубайдулло Муминшоевич
Муқарризон:

Доктори илмҳои филологӣ,
профессори кафедраи умумидонишгоҳии
забони англисии Донишгоҳи
миллии Тоҷикистон:

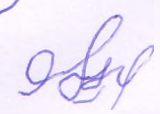
Саидзода Ҳалим Азиз

Номзади илмҳои филологӣ, декани
Факултети Аврупои
Донишгоҳи байналмилалӣ
забонҳои хориҷии Тоҷикистон
ба номи Сотим Улуғзода:

Ҳалимова М.

Котиби Шурои олимони факултет,
номзади илмҳои филологӣ:

Мансурова Рухшона

Имзоҳои З.М. Мусоямов, Ҳ.А. Саидзода, М. Ҳалимова ва Р. Мансурова-ро тасдиқ мекунам:

**Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси ДБЗХТ ба номи С. Улуғзода**

Юсупова Бибичон Ғаниҷоновна

Нишонӣ: 734019, ш. Душанбе, кӯчаи Мухаммадиев, 17/6.

Тел.: +992 372325000

Факс: +992 372325003

Сомона: www.ddzt.tj